

Nimxu 'l Quddiem

Ta' WALTER ZAHRA

BENJAMIN DISRAELI, il-gharef Prim Ministru Ingliz li ghax dwar il-100 sena ilu, darba qal:—
 “Ahna nittamaw iżżejjed fuq ligijiet u sistemi u ftit jew xejn fuq il-bniedem.”

Dan il-kliem hu hekk foku li tista' tghid nistghu wkoll inghiduh ghali-hajja taghna tal-lum.

Il-patrijott Iriandiz William Dargan meta kien qed jaghmel diskors f'gheluq ta' Esibizzjoni Industrjali qal:—

“Smajt bosta jtkellmu fuq l-Indipendenza li nistghu nakkwistaw minn dan jew dak il-post, u minn dak li kellna nistennew minn certu persunaggi... Waqt li jien napprezza, bhal nies ohra, il-vantaggi kbar li nistghu niksbu, kont impressjonat minn dejjem li l-indipendenza industrjali taghna tiddependi minna nfusna. Jiena nemmen li semplicement bil-hidma taghna u bl-energija taghna jista' jkollna cans ahjar u prospetti itjeb ghalli gejj.”

“Ahna l-lum imxejna pass 'il quddiem, izda l-perseveranza hi l-qofol ta' kull rebha, u jekk ahna nimxu 'l quddiem b'hegga kbira, jiena zgur li fi zmien qasir, naslu f'qaghda tajba, ta' hena u ta' indipendenza daqs dik ta' gnus ohra.”

Kieku kellna nbiddlu xi kelma 'l hawn u 'l hinn minn dan id-diskors, nistghu bla tfixkil nghodduh ghalina nfusna u ghażmien taghna.

Sentejn ilu akkwistajna mill-gdid Gvern Responsabbli (jigifieri gvern Malti, maghmul minn Maltin, u maghzul bil-vot tal-Maltin) li ghalina jfisser, nista' nghid, daqs l-indipendenza msemmija mill-patrijott Dargan. Izda hu bix-xoghol ta' kull wiehed minna, kulhadd skond hiltu u seneghtu, maghqudin flimkien, minghajr mibeghda u minghajr ghira, minghajr ma nghoddu rwiehna tajbin aktar minn haddiehor, li nistghu naslu f'successi kbar.

Ma ghandniex nistennew kollox u kull caqliqa minn ghand il-Gvern. Ikun liema partit ikun fil-hakma, ahna lkoll bil-hidma taghna ghandna naghmlu 'l Malta pajjiz ta' min ighix fha. Ma ghandniex inghoddu biss fuq il-ghajnuna barranija. Il-ghajnuna minn barra aktarx tiflef hafna minn prezzha, izda l-ghajnuna taghna nfusna timliena bl-energija.

Il-bniedem ma għandu qatt iħalli għal haddieħor dak x-xoġhol li jista' jagħmel hu nnifsu. Meta poplu jkun immexxi wisq mill-gvern, hu aktarx isir bla ħila u jitlef kull spirtu ta' inizjativa.

Jinhtieg li din ix-xejra ta' *Stennija ta' tmexxija minn haddieħor* tingered minn fost iż-żgħażaġh tagħna, li huma l-irġiel ta' għada, sabiex il-ġens Malti jkun jista' jimxi 'l quddiem u jistenna trattament u opportunitajiet daqs ta' ġnus oħra.

"Alla jgħin lil dawk li jgħinu ruħhom". Dan il-proverbju magħruf u ippruvat għandu jkun id-dawl li jmexxi lil kull wieħed minna.

Kull bniedem għandu jagħmel dak li hu fil-ħila tiegħu u ma għandu qatt jistenna li jagħmilhulu haddieħor.

Bidla ta' gvern tista' biss tbiddel il-ħakkiema, iżda l-veru ħelsien jiġi biss mir-rieda tagħna. Is-sistema sħiħa tal-libertà u Eġwaljanza hi mibnija fuq il-karattru ta' kull individwu, u hu wkoll l-iżjed garanzija soda għas-sigurtà u progress nazzjonali.

Meta l-bniedem ikollu karattru sod, l-ebda dittatur ma jista' jaħkem fuqu, iżda meta l-karattru individwali jintilef il-ħakkiem despotiku jsib iċ-ċans tiegħu.

Għalhekk għandna nibnu fina karattru individwali tajjeb, inkunu kburin bin-nazzjonalità tagħna u bil-ħila tagħna. Ma għadniex infittxu dejjem lill-Kap tagħna biex imexxina hu, ma għadniex naħarbu r-responsabbiltà li taqa' fuqna u lanqas inħallu dik il-ħidma għal haddieħor jekk inkunu nistgħu naqduha aħjar, imqar bi ftit tbatija.

Nazzjon issir dak li hi bil-ħsieb u bil-ħidma ta' ġenerazzjonijiet tal-poplu tagħha.

Il-paċenzja u l-perseveranza tal-ħaddiema ta' kull klassi, bdiewa, sidien ta' fabbriki, mekkaniċi, poeti, filosofi, tobba, avukati, qassisin u politiċi, kollha jgħinu biex ikabbru l-ġieħ tanazzjon.

Kull ġenerazzjoni tibni x-xoġhol tagħha fuq il-ħidma tal-ġenerazzjoni ta' qabilha u b'hekk il-pajjiż jikseb unur u esperjenza.

M'humix in-nies kbar u l-għorrief biss li jmexxu l-pajjiż 'il quddiem. Kulhadd, fqir jew għani, haddiem jew benestant, impjegat jew sid, bix-xoġhol tiegħu jgħin biex jagħmel lil pajjiżu ħieni u għani.

Il-proverbju "Ghin lilek innifsek" għandu jkun id-dawl mexxej ta' kull ġens li jrid jimxi 'l quddiem.

Għalkemm ftit huma dawk il-bnedmin li jogħlew 'il fuq minn shabhom u jagħmlu isem għalihom u għal pajjiżhom u jib-qgħu mfakkrin għal dejjem; hu bix-xogħol tal-poplu kollu, ta' nies anqas magħrufin u msemmijin minn ta' l-ewwel li l-progress tal-pajjiż jista' jsehħ.

Għalkemm fi gwerra jissemmew biss l-ismijiet tal-ġenerali, hu bil-ħila u l-kuraġġ ta' kull suldat u baħri li tintrebaħ il-battalja. Il-poplu hu "is-suldati" fit-taqbida ta' kull jum, u għalkemm isimhom ma jitniżżiix fil-kotba ta' l-Istorja, huma jkunu għenu ċ-ċiviltà u l-progress tan-nazzjoni iżjed minn dawk il-kbar li isimhom iġhammex il-għajnejn.

Il-għaqal u l-onestà f'kuil pass tal-ħajja tagħna għandhom influwenza fuq il-ġid preżenti u ġejjieni tan-nazzjon tagħna għaliex it-tifsila tal-karattru tgħaddi mill-missier għall-iben kemm jekk tajjeb u kemm jekk hażin.

L-iskejjel, l-akkademji, il-kulleġġi l-universitajiet u x-xirkiet kulturali jippreparaw il-bniedem biex iġix ħajja xierqa, iżda hu l-karattru individwali tiegħu li kull ħin imexxi lill-bniedem u hu responsabbli għal għemilu.

L-influwenza li t-tifel jikseb mit-tagħlim ta' l-iskola hi wisq żgħira fejn dik li toħroġ mid-dar, mit-triqat, mill-każini u mill-lokalitajiet l-oħra fejn jiltaqgħu ħafna nies.

Il-għaref Schiller jgħid li "t-tagħlim tal-ġens uman jinstab fi-ħidma, fil-kondotta, fil-kontroll individwali li jagħmlu lil bniedem tajjeb u ta' ħila biex jaqdi dmiru f'din il-ħajja. Din il-għamla ta' tagħlim ma nsibuhieq fil-kotba u fl-iskejjel. L-istudju ma jgħallimx l-użu tiegħu iżda hemm għerf mingħajru u akbar minnu li jiġi biss mill-osservazzjoni."

U għalhekk hu minħabba dan il-kliem li l-kbir missierna San Pawl qal f'waħda mill-ittri tiegħu "li aħjar bniedem jorbot haġra ma' għonqu u jinxtēhet fil-baħar fond milli jagħti skandlu".

It-tagħlim taż-żgħażaġh għandu jkun imsejjes fuq dawn il-prinċipji. Hu b'osservazzjonijiet bħal dawn li għandna nibnu l-karattru tagħna u ta' wliedna jekk aħna tassew irridu li ċ-ċekjkna Malta tagħna tibqa' timxi 'l quddiem fuq il-mogħdija li fasslulha misserijietna, u jekk aħna rridu nistennew minn ġnus oħra rispett, opportunitajiet u kondizzjonijiet bħalma qed igawdu huma.

Ej jew immela, ma nistrihux fuq il-għajjnuna ta' haddiehor. L-ispirtu ta' għajjnuna lilna nfusna għandu jkun il-għerq ta' l-individwalità genwina tagħna u għandu jirrifletti fil-għemil ta' kull wieħed minna.

Dan l-ispirtu jifforma l-ħmira tas-saħħa u ta' l-energija nazzjonali.